

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDACJA

Pod kierunkiem

ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50

ZYGMUNTA TRZEBINSKIEGO

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej. Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Zorem N^o przedświątecznego, który cieszył się taką poczytnością, w dniu 22 maja t.j. w dniu Koronacji uroczystego Obrazu Najświętszej Panny Marii na Jasnej Górze „Gazeta Częstochowska“ wyda specjalny, na lepszym papierze, ilustrowany, w okładce,

Numer Koronacyjny „Gazety Częstochowskiej”

z względu na olbrzymi zjazd pątników N^o ten znajdzie niewątpliwie poczytność olbrzymią. Z tego względu olecamy go uwadze firm, które pragną zareklamować się skutecznie, N^o ten bowiem jako pamiątkowy wraz z powracającymi do domów pątnikami rezejdzie się po całym Królestwie, Litwie, Rusi, Galicji, Poznańskiem i ziemiach odległych.

Zamówienia na ogłoszenia przyjmuje już kantor nasz (Aleja II N° 43) oraz upoważnieni agenci i biura.

2-ga Aleja N° 43.

TEATR „ODEON”

W. Rrzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od piątku 17 maja (włącznie)

Zima głębokiej północy (zdjęcia z natury) **Do S-nt Georges** (panorama kolejowa) **Krół Edward VII w Paryżu** (zdjęcia z natury) **Odylla wтары dizecka** (dramat z życia) **Sen w wigilie dnia imienia** (fantastyzna historia w 10 obrazach) **Brat i siostrzyzka** (komieczny) **Wartak** (wstrząsający dramat w 12 obrazach, z serji psychologicznych D-ra Fautoma. w wykonaniu najlepszych artystów scen Włoskich) **Kto wziął mój kapelusz** (komiecz.) **Kajdany w życiu ludzkim** (fant.)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. Szezegóły w afiszach i programach.

UWAGA!

Dla dogodności Sz. Prenumeratorów, przy administracji „Gazety Częstochowskiej” (Aleja II N° 43) otworzyliśmy

„Kantor Pism”

który przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach redakcyjnych

Kosztorysy, wzory ogłoszeń i egzemplarze okazowe pism na żądanie wysyła się bezpłatnie.

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja N° 8 pierwsze piętro dom p. Rybeckiej.

25% ERONOMII RABATU 10%

patrz ogłoszenie Matyjaszcza za tabstom.

LEKARZ-DENTYSTA
GREJNIEC
w CZĘSTOCHOWIE,
I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej,
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz.
Polecą Nr. 1 swego wydalnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

Czeladnik introligatorski
może znaleźć zajęcie. Wiadomość w Redakcji Gazety Częstochowskiej. 875

NIEZNAJOMOŚĆ PRAWA.

Charakter stosunków wzajemnych pracodawców i pracobiorców w dużym przemysle jest już z natury swej tego rodzaju, że często opiera się o sąd. I tu okazuje się, że robotnik jest słabiej uzbrojony, niż pracodawca. Pracodawca najczęściej zna bardzo dobrze wszelkie przepisy, rozporządzenia i prawa, normujące pracę, podczas gdy robotnik, poza jakimś wyjątkowym wypadkiem, w tem wszystkim zupełnie się nie orientuje. I może się zdarzyć, że robotnik

przepra sprawę tylko dlatego, że niezna prawa.

Prawodawstwo im więcej uwzględnia potrzeby robotnicze, tem bardziej jest różnorodne i niejednolite i tem trudniej jest w niem orientować się. Sam fakt zaś istnienia prawodawstwa robotniczego, jest — jak to już powszechnie uznano i zrozumiano wśród robotników — nad wyraz dodatni, bo pozwala robotnikom na dochodzenie swych praw, ustawowo przyznanych, w razie pogwałcenia przez stronę przeciwną.

Tymczasem niema na świecie sądu, któryby uwzględniał nieznajomość prawa, bo tak chce maksyma, będąca podstawą wszelkich prawodawstw, która głosi, że nikt nieznajomością prawa tłumaczyć się nie moze!

Założenie to, napozów niestluszne i rzeczywicie w dostownym brzmieniu, zdawałoby się, niemożliwe do urzeczywistnienia w praktyce, — innem się wyda, jeżeli nie pominiemy tej okoliczności, że zbyt czynnymi właścicielmi okazałyby się wszelkie prawa i nie dosięgłoby niktogo, gdyby tłumaczenie się winnych nieznajomością praw uważano za wystarczające.

Wobec tego maksyma ta musi być utrzymana, a robotnicy muszą, w miarę potrzeby i możliwości, chociażby w najgłówniejszych zarysach, poznać przepisy prawne. Jest to rzeczą konieczną ze względu na coraz bezwzględniejsze postępowanie przemysłowców. Przemysłowcy bowiem, czując się coraz silniejszymi, stają się coraz bezwzględniejszymi i bardzo często omijają przepisy

prawnie.

Na Zachodzie potrzebę znajomości przez robotników ustawodawstwa zrozumiano już dawno i dobrze i prowadzi się w tym kierunku wyjątkową akcję. Wygłasza się odczyty i pogadanki, pisze się i wydaje popularne broszurki, traktujące o ważniejszych kwestiach lub całości ustawodawstwa robotniczego.

U nas odpowiednia akcja wśród robotników jest bardziej utrudniona dla braku odpowiedniej literatury. Ale powinny do tej sprawy wmlęzać się sfery kompetentne prawnicy, adwokaci, a odpowiednia popularna literatura prawnicza w krótkim czasie powstanie. Przedewszystkiem zaś niech się wezmą do dzieła Związki zawodowe i organizują odpowiednie odczyty i pogadanki.

Bo wszyscy pamiętajmy, że nieznajomość ustawodawstwa robotniczego jest dla robotników wielką klęską.

Bank dla handlu i przemysłu.

W sali Stow. techników w Warszawie odbyło się zebranie organizacyjne nowej instytucji kredytowej, która podejmuje zadanie bardzo poważne dla rozwoju naszego przemysłu i stosunków handlowych. Chouzi tu mianowicie o finansowanie wywozu krajowego oraz ułatwianie niezbędnego dla wytwórczości krajowej importu drogą udzielania zaliczek na właściwe dowody wywozu. Operacje te prowadził niegdys z dużą dla

KRUSZYNSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONUJE RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon N° 280

RYDZEWSKI i S-ka

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na

Biuro Te... ów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi. ad materiałowy technicznych i elektrotech

kraju korzyścią Bank polski. Po zwinięciu tej instytucji i przekształceniu jej na Bank państwa operacji tych zastąpiono, a jedyną pamiętką po nich pozostały stojące obecnie pustkami wielkie składy Banku przy ul. Składowej i Nowogrodzkiej. Od owego czasu zadna instytucja kredytowa nie próbowała zająć opróżnionej a tak ważnej placówki. Przyczyny były różne, a główną bodaj trudność uzyskania odpowiedniej ustawy.

Trudność tę obecnie udało się przewyżyć, grono osób uzyskało zatwierdzenie ustawy, gwarantującej nowej instytucji p. n. „Banku dla handlu i przemysłu” możność prowadzenia swobodnego powyżej wymienionych operacji.

Na przewodniczącego zebrania organizacyjnego zaproszono p. Edwarda Geislera, który zaznaczył w przemówieniu wstępnym, iż nowopowstający Bank przejmie interes „Warszawskiego Towarzystwa wzajemnego kredytu dla handlu, przemysłu i rolnictwa” i wyjaśnił korzyści, jakie z tej zmiany osiągnąć może instytucja i jej uczestnicy. Podpisy na akcje Banku, których Bank wypuszcza za pół miliona rubli po 250 rb. każda, poszły niespodziewanie pomysłnie, tak, że już wymagana przez ustawę połowa kapitału zakładowego została ze znaczna przewyżką pokryta.

Rachunek kosztów organizacyjnych w sumie 14,747 rb. zebranie zaakceptowało. Koszta te mają być stopniowo zamortyzowane z zysków. Budżet zatwierdzono w sumie 49,850. Termin rozpoczęcia działalności Banku oznaczono na dzień 4-go czerwca r. b. Wynagrodzenie dla 4-ech członków zarządu oznaczono po 1,200 rb. rocznie dla każdego. Rada pobierać będzie wynagrodzenie tantjemowe.

Wystawa w Kijowie

W Kijowie ukonstytuował się komitet dla urządzenia w roku przyszłym wystawy przemysłowo-rolniczej, obejmującej 3 gubernje t. zw. Kraju Południowozachodniego i gubernje ościenne. W skład komitetu wchodzi polscy i rosyjscy przedstawiciele arystokracji i świata przemysłowego i handlowego. Wszystkie roboty na wystawie, a przedewszystkiem budowa pawilonów, powinny być ukończone przed 1 maja 1911 r., po tym terminie żadne roboty dopuszczane nie będą.

Wystawa ta budzi duże zainteresowanie w szerokiej kołach przemysłowo-handlowych i rolniczych. Podobno specjalnie wystawą kijowską zainteresowali się kupcy i przemysłowcy Europy zachodniej i odbyła się nawet w tej sprawie konferencja w Amiens.

Ponieważ do udziału w wystawie dopuszczone są wszystkie gubernje Królestwa Polskiego, powinni się nią zainteresować nasi kupcy, przemysłowcy i rolnicy.

Roosevelt i Prusacy.

Z powodu przyjazdu byłego prezydenta Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki i przyjęcia go przez cesarza w Berlinie, pisze głosny publicysta pruski Harden w „Zukunft”, że po raz pierwszy widzi się zmuszonym zganić postępowanie cesarza, a nawijając do postępowania Roosevelta w Rzymie, powiada: „Kiedy Roosevelta pytano w Rzymie, czy tak rozbieżne zapatrywania uważa za możliwie do pogodzenia, odpowiedział: „Naturalnie. Gdyby cesarz niemiecki miał odemnie wymagać, abym po widzeniu się z nim nie miał już spotkać się z politykami polskimi, którzy dążą do rozdzieleniu Polski od Prus, odpowiedziałbym: „Tego warunku nie przyjmuję i wolę raczej rzec się przyjemności audjencji”. (Ogłosił to Lambert, zwolennik Roosevelta w „New York American” dnia 6-go kwietnia). Co każdemu innemu byłoby wzbroniłem, jemu ma być wolno. Wolno mu publicznie oświadczyć, że osobiste widzenie się z cesarzem niemieckim nie może go powstrzymać, aby nie odwiedził mężów, którzy ojcystwie swe dzielnice od państwa cesarza tego pragną oderwać. Jemu nic to nie szkodzi. Zamieszka w zamku i zaprosi sobie, jeśli mu się spodobą, pana Korfanteego albo pana Stadt-hagena, pana Wetterlé albo pana Hausena na herbatę”.

Pêle - Mêle.

—x—

Na uroczystość odświeżenia pomników Kazimierza Pułaskiego i Tadeusza Kościuszki w Waszyngtonie, zgromadziło się około pół miliona osób. Cała ceremonia odbyła się według zapowiadzanego programu. Polaków z Europy jest obecnych około 200 osób. Przebieg uroczystości wspaniały.

— Poseł ziemi piotrkowskiej, p. Władysław Zukowski, w rozmowie z dziennikarzami rosyjskimi oznajmił, że audjencja jego u Papieża trwała 20 minut. Poseł wyniósł wrażenie, że stosunki dyplomatyczne pomiędzy Watykanem a Rosją są bardzo dziwne, przedstawiciela Rosji w Watykanie uważają raczej za reprezentanta min. spraw wewn., niż min. spraw zagranicznych. Watykan wienien być lepiej poinformowany o stosunkach panujących w Rosji. Pertrakcya pomiędzy rządem rosyjskim a Watykanem w sprawie Chełmszczyzny są w toku.

— Podczas ćwiczeń łodzi podwodnej Nr. 8 w porcie Plympton, mechanizm jej odmówił nagłe posłuszeństwa i łódź opadła na dno morza, posiadającą w tem miejscu 60 metrów głębokości. Łódź spoczywała w tem niebezpiecznym położeniu razem z całą załogą godzinę na dnie morza, zanim zdolano wydobyc ją na powierzchnię. Dzięki jednak działaniu przyrządów, odwiezających w niej powietrze, załoga ocalała.

— Przywódca kadetów, Milukowświadczył, że w powodu zgonu króla warda angielskiego, Finlandja utraciła znaczną podporę.

— Porta zawiadomiła mocarstwa, opiekując się Kretą, że w razie ich bezczynności wysłała wojska na wyspę. Wojenna flota turecka jest już gotowa do odplynięcia.

— W Przemyslanach w Galicji wybuchł gwałtowny pożar. Spłonęło przeszło 200 domów. 2,000 osób pozostało bez dachu nad głową.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś: Bonifacego M. Dobiesława
Jutro: Zesłania Ducha sw., Zofji Jana Strzyczyńskiego
Wschód słońca: godz. 4 m. 16.
Zachód " " " " " " " 7 " 38.
Przybyło dnia: " " " " " " " 7 " 8. 4
Daty historyczne: 1702 Szwedzi zajmują Warszawę. Prymas Radziejowski łączy się z Karolem XII. 1763 Poddanie Nieuszańca Piotrowi W.

Pielgrzymka z Chełmszczyzny.

Dziś Częstochowa gościć będzie w swych murach pielgrzymkę, składającą się z kilkuset wiernych z zagrożonej odłączeniem od pnia macierzystego — „Chełmszczyzny”.

Czem jest Chełmszczyzna, ta kraina krwią i łzami płynąca, wie chyba każdy. W nr. jutrzejszym zamieścimy opis z podróży po tej ziemi znakomitego naszego pisarza Wł. Reymonta, autora nieśmiertelnych „Chłopów”.

W każdym bądź razie z otwartym sercem witać będziemy tych najbardziej odczuwających dole i niedole naszego położenia braci. Dowiadujemy się, iż wśród licznych sfer mieszkańców Częstochowy powstała idea wyruszenia na pozobnej pielgrzymce.

Notujemy to z uznaniem i wierzymy, iż tłumy wyległą nieprzeliczone, których spaja jedna myśl.

Pielgrzymka z Chełmszczyzny, a właściwie parafji Opole, Włodawa i Stawicy dziś około godz. 9 rano stanie na t.zw. „Przeprosnej Górze”, wejście zaś do Częstochowy około g. 11 przed południem.

Naprzeciw kompanji z Chełmszczyzny wyruszy z pod Jasnej Góry Inna kompanja podłaska, która przybyła do Częstochowy już w srode.

Punkt zborny naznaczono pod Jasną Górą o godz. 7 rano.

W związku z tą pielgrzymką bawili wczoraj w Częstochowie były poseł z Ziemi Błyskosz.

— Z Tow. Dobroczytności.

Więc tylko 22 osoby w całej Częstochowie interesują się nieco sprawami Tow. Dobr.! Zaiste, nic dziwnego, że sprawy tego Towarzystwa kuleją, że kasa pusta, że wstążając wciąż biedzie zarządzić nie można, że nadzarze naprózno kończą a skromny zasiłek, skoro na dorocze, ogólne już w drugim terminie zebranie stawia się zaledwo 20 osób. Złe jest tedy, a powinno być znacznie lepiej, jeżeli już nie zupełnie dobrze!

Wczorajsze posiedzenie w zastępstwie niedomagającego jeszcze prezesa, pana Karola Wolfkiego, zagał p. l Tomczyk. Na przewodniczącego powołano jedynomyślnie p. Jełowickiego, który zaprosił do stołu prezydalnego w charakterze asesorów d-rowską Biegańską i d-rą Markowskiego, a p. Górskiego w charakterze trzymającego pióro. Po rozważeniu i przyjęciu prawie bez dyskusji sprawozdania z działalności Tow. za rok ubiegły oraz budżetu na rok bieżący, p. inż. Świętochowski przedstawił wniosek, przyjęty z uznaniem przez zebranych, a-by Zarząd Tow. Dobr., rozporządzając sumą przeszło 2 tys. rb. specjalnie na kąpiele ludowe, porozumiał się z Tow. Higjicznem, które na ten sam doniosły cel społeczny posiada już odpowiedni plac.Połączone usiłowania Tow. Dobr. i Hygien. powinny doprowadzić jaknajprędzej do potądanych w tym kierunku rezultatów. Innych wniosków nie zgłoszono. Spokojnie przeprowadzone wyzory 5 członków Zarządu dały wynik następujący: zamiast pp. Jurakowskiego, Za Wasilewskiego, ks. kan. Fulmana i Wydeckiego zasiadać będą pp. Frydecki (wybrany powtórnie), Ficuzek, dr. Markowski, Przygodzki i inż. Świętochowski, zastępcami są: d-rowsa Nowakowa, pani Wyszymirska i p. Jurakowski. Komisyję rewizyjną stanowią: pp. Reklewski, Wiewiórowski i Stegeman, wybrany w miejsce zmarłego s.p. Mizgiera. Losy kolonji letnich powierzone 10 osobom, a między innymi: ks. Mężnickiemu, d-rowsiej Nowakowej, paniom Bugajskiej, Buchaczowej, d-rom Wasilewskiemu, Stawnickiemu i Bellonowi oraz innym paniom i panom, znanym z działalności na polu filantropijem. Posiedzenie rozpoczęło dopiero około g. 5 pp. (naznaczone było na g. 3), a ukończono po 6 godz.

Należy się spodziewać, że odnowiony ponieważ Zarząd w swej ciężkiej i znużej pracy znajdzie większą pomoc i zachęte ze strony tutejszego społeczeństwa a nizeli dotychczas. Pewni jesteśmy, że składki obficie płynąć będą, że zebrania bez względu na terminy będą ożywione i że owocna działalność Towarzystwa nie jedną tżę utrze, nie jednę nędzą ulży!

St. P.

— Ujcio bandyty.

Wczoraj około g. 4 pp. przy zbjeju ulic Teatralnej i Stradomskiej, z niewiadomej przyczyny wszczął między sobą bójkę dwóch młodych ludzi. W chwili, kiedy jeden z nich padł pod ramiami przeciwnika, zainteresowani znajdujący się obok właściciele pobliskiej realności. Wówczas napastnik, wyjąwszy browning, dał kilka strzałów w kierunku p. G., na szczęście chybially. Na odgłos strzałów zaczęli się zbiegać przechodnie, co widząc, strzelający pędem puciel się w stronę Stradomia. Jednocześnie dano znać strażnikom, znajdującym się w fabryce Pełteźarów. Ci natychmiast zorganizowali pogonę, a jeden z nich, wyprzagliwszy konia z przejeżdżającej furmanki, konno wkrótce dopadł ukrytego za opłotkami na Stradomiu i ostrzeliwającego się awanturnika. Wywiązały się wymiana strzałów, podczas której lekko zraniony został w rękę strażnik Józef Kucharski, bandyta zaś, ranny w głowę, zmuszony był podać się.

Przy ujętym znaleziono browning nr. 443552, oraz trzy niewystrzelone ładunki. Jest to niejaki Władysław Ujma (l. 20) mieszkaniec gminy Huta Stara, od dawna już poszukiwany przez władzę sądową, jako obwiniony o wiele napadów i zabójstw w okolicy.

Rannego bandytę, po opatrzeniu mu rany, przeprowadzono do cyrkułu I, gdzie będzie wdrożone śledztwo.

— Konsul francuski w Częstochowie.

W dniu wczorajszym bawili w naszym mieście nowomianowani do Warszawy

jenerałny konsul francuski, pan M. Coppel.

Pan de Coppel wraz z małżonką przybył z wizytą do pana Marchala, u neralnego dyrektora fabryki „La Częstochovienne”.

Państwo konsulostwo w towarzystwie dyrektora p. Marchala, oraz syna jego p. Adriana Marchala i p. M. Jurkowskiego, udali się przedewszystkiem na Jasną Górę, gdzie zostali uprzejmie przyjęci przez Zgromadzenie OO. Paulinów. Wielebny O. Romuald oprowadził gości po skarbcu i klasztorze. Klasztorze gości tłumy wiernych zrobiły na państwo Coppel ogromne wrażenie.

W fabryce na przyjęcie dostojnych gości wystąpiła straż ogniowa, oraz przywiedzie orkiestra fabryczna zagrała hymn francuski. Po powitaniach, straż pod wodzą komendanta swego p. K. Ktera przedefilowała przed gośćmi, poczem przedstawione zostały dzieci kolonji francuskiej, z którymi pani de Coppel długo i serdecznie rozmawiała.

W biurze zapoznał p. Marchal konsula z personelem urzędniczym francuskim. Następnie dość szczegółowo wiedziano fabrykę wyrobów jutowych.

W gościnnych salonach państwa Marchalostwa podejmowano gości serdecznie w czym brał również udział p. Jacquesson, dyrektor fabryki Peltzr etc. fil.

O godz. 3 i pół państwo de Coppel opuścili Częstochowę, udając się do Warszawy.

— Z Tow. Pożyczkowo-Oszczędnościowego

Biura Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo - Oszczędnościowego w tych dniach przeniesione zostały do tego samego domu na pierwsze piętro, wejście z drugiej sieni.

— Z huty „Barbara”.

Jutro o g. 3 pp. wlokaku huty „Barbara” (ul. Cienna) odbędzie się zebranie udziałowców i osób interesujących się wspomnianą hutą.

— Czyżby nieporządki?

Z kół zainteresowanych donoszą nam, jakoby w ostatnich dniach zdarzył się wypadek, iż z rzeźni mlejskiej wypuszczono mięso z padłej sztuki nierogacizny. Czy zarządowi rzeźni wypadek ten jest znany?

— Zabezpieczenie robotników.

Radzie państwowej złożono i rozstrzygnięty został członkom Rady państwa referat komisji, która rozważała projekt prawodawcy zabezpieczenia robotników w instytucjach przemysłowych ministerjum skarbu, którzy to robotnicy zostali pokaleczeni skutkiem nieszczęśliwych wypadków.

Komisja, rozważywszy ten projekt, orzekła, iż robotników trzeba zabezpieczyć tylko prawem państwowem, a nie prawami prywatnemi; znaczy to, że projekt ten winien być odrzucony, a uchwalony być powinien projekt ogólny ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków.

— Z ruchu bankowego.

W dniu 1 maja przypada termin losowania listów zastawnych miasta Warszawy.

— Wpływ zaliczeń kolejowych.
Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych krajowych: 03764

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych bezpośrednich: 06288 06364 06376 06390

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów krajowych zwyczajnych: 35093 35261 35368 35381 35382 35394 35396 35399 35416 35440 35441
Nr. Nr. zaliczeń z frachtów zwyczajnych bezpośrednich: 48614 49352 49414 49510 49688 49814 00130 00154 09422 00479 00424 00556 00625 00627 00629 00634 00700 00709 00714 00760 00772 00779 00795 00818 00841 00842 00845 00886 00915 00916 00950 00957 00958 00987 01008 01054.

— Kometa Halley'a.

Główne obserwatorjum astronomiczne w Petersburgu zaprzecza, jakoby upały, panujące od kilku dni, pozostawały w jakikolwiek związku z kometą Halley'a. Ewentualne spotkanie się z nieba z ogonem komety może wywołać jedynie zjawisko świetlne, podobne do zorzy północnej. Jednocześnie wiedeńskie obserwatorjum astronomiczne, na podstawie dokonanych ostatnio obliczeń, dochodzi do wniosku, że ziemia przejdzie przez ogon komety nie 18, lecz dopiero 19 maja.

— „Pod kometą Halley'a”.

W dniu 15 maja w ogrodzie S-rów Wolberga odbędzie się pierwsza zabawa

wa ogrodowa p. n. „Pod kometa Halley'a”.

Program: Confetti, serpentyn, pocztka, kwiaty. Kuplety p. Beresiewicz. Nagroda za najpiękniej udekorowaną parasolkę.

O godz. 9-ej wiecz. ukaze się u niebie kometa Halley'a.
Początek o 8 1/2 pp.
— **Echa skazania.**

W związku z wczorajszą notatką na szę o skazaniu na trzydniowy areszt pisarzy gminnych pp. Barańskiego i Kowalskiego, dowiadujemy się, że panowie ci areszt odsiadują przy miejscowym zarządzie powiatu.

— **Z figlów.**

W dniu onegdajszym przy ul. Karłowickiej bawiący się chłopcy 7-letni Zygmunt Deszczak i 15-letni Adam Kowalik z figlów podpalił most, który jednak zdolało uratować.

— **Potłuczenie.**

Wczoraj wieczorem smarownik towarowego pociągu nr. 138 D. Z. W. W. Wojciech Siemiński, chcąc zobaczyć czy podano sygnał, wychylił się i spadł z breku ulegając porażeniu głowy i ogólnemu potłuczeniu. Po podaniu mu pierwszej pomocy przez felczera VII oddziału p. Majewskiego, Siemiński pojechał do domu.

— **Kradzieże.**

W dniu onegdajszym do mieszkania Henryka Bochenka zamieszkałego przy ulicy Panny Marji nr. 35, zakradli się złodzieje, którzy zabrali różnych rzeczy wartości 185 rb.

— **Znalezione kontrabanda.**

W pobliżu wsi Zawisna w gminie Kamienica Polska znaleziono, niewiadomo przez kogo porzuconą, kontrabandę, ocenioną przez zarząd komory celnej, na 11 rb. 55 kop.

— **Ze szpitala.**

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 41 i kobiet 21.

— **Z rzeźni miejskiej.**

W ciągu doby ubiegłej w rzeźni miejskiej ubito: wołów sztuk 5, krów 11, cieląt — 33, trzody chlewnej — 21 i baranów — 1.

— **Aresztowania.**

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście następujące osoby:
Jana Brzezia, Icka Pajema, Marię Biter, Józefa Gernca, Feliksa Herszkowicza i Stanisława Koniczeko.

Korespondencje.

Z Noworadomska.

— **Z cechów.**

Jutro odbędzie się uroczyste poświęcenie sztandaru cechowego, kunsztu ślusarsko-mechanicznego, sprawnego koszem kasy. Wygląd sztandaru imponujący, odrobiony ze smakiem estetycznym, co zawdzięcza należy starszemu cechowi p. Julianowi Kwapiszewskiemu, który przyczynił się wiele do sprawienia tak pięknego godła.

— **Z porządków miejskich.**

Onegdaj wieczorem 12 letni malec J. Wider, dając po wodę do stoczku na Bugaju, wpadł w głęboki otwór kanału, łamiąc sobie boleśnie lewą nogę.

Juz niejednokrotnie wspominaliśmy o strasznych nieporządkach jakie, obok źródła panują, lecz u nas tak poważne kwestje traktują się lekceważąco. Co kogo obchodzić może, że ktoś tam złamie sobie rękę, nogę lub wybieje zęby. O braku deski na kanale, również wspominaliśmy juz kilkakrotnie.

— **Nowe fabryki w okolicy Radomska.**

Dowiadujemy się z źródła wiarogodnego, że obywatel ziemski w Przerebie za Radomskiem, p. Makulski, przystępuje do budowy fabryki krochmalu, oraz tkanin.

Nowobudujące się fabryki witać należy z prawdziwym uznaniem i poparciem. Wśród biednej okolicy, powstaje nieograniczona radość ze poważna garstka ludzi znajdzie zarobek.

A kr.

Z Łodzi.

— **Choroba nowego gubernatora.**
Gubernator piotrkowski szambelan Jacewski zachorował na zapalenie płuc, wskutek czego przyjazd jego do Łodzi odroczone został na czas nieograniczony.

— **Posel dr. Rząd rezygnuje.**

Przybył wczoraj dr. Antoni Rząd, po-

seł z Łodzi. Był jego ma na celu rozważenie sprawy wyboru nowego posła, gdyż dr. Rząd postanowił złożyć swój mandat.

Z Warszawy.

— **Rewizja u p. Kriwoszejewa.**

W środę dokonana została szczegółowa rewizja w mieszkaniu (przy ulicy Szopena nr. 12) p. Kriwoszejewa, zarządzającego wydziałem finansowo-handlowym warszawskich teatrów rządowych. Rewizji dokonali członkowie komisji senatorskiej pom. prokuratorów: Gromow, Litowczenko i sędzia śledczy Elczaninow. Rewidenci zabrali korespondencje i różne papiery. Następnie dokonano rewizji w biurkach p. Kriwoszejewa, znajdujących się w dwóch jego gabinetach w biurze dyrekcji teatrów.

— **Zjazd górników.**

Program zjazdu górników w Warszawie został zatwierdzony. Zjazd odbędzie się w dniu 17 b.m. z udziałem delegatów ministerjum skarbu, handlu i przemysłu oraz komunikacji.

Z Krakowa.

— **Repertuar teatru krakowskiego zapowiada:**

Sobota 14. „Komedja o człowieku, który znalazł niemowę”. Dwa akty Anatoła France.

Niedziela 15 po południu. „Komedja omyłek” W. Szekspira.
Niedziela 15 wieczór. „Noc listopadowa” St. Wyspiańskiego.

Poniedziałek 16 po południu. „Kościuszko pod Racławicami”. Obraz historyczny A. W. Lasoty.

Poniedziałek 16 wieczór. „Wielki Fryderyk”. Sztuka Adolfa Nowaczyńskiego.

Ostatnia pocztka.

— x —

NIEMCY I ANGLJA.

Pomimo oznak oficjalnego smutku i żałoby, w niemieckich sferach urzędowych i nieurzędowych, daje się odczuwać nastroj śmieci, spowodowany nieoczekiwaną śmiercią króla Edwarda. Konstatając ten fakt, najwybitniejszy organ duński „Tagbladet” pisze: „Linje polityki angielskiej w stosunku do Niemiec są tak wyraźnie podkreślone przez wielki talent dyplomatyczny zmarłego monarchy, że jego następca musi już iść temi śladami, jeśli będzie chciał utrzymać nadal tę samą łączność i harmonję pomiędzy koroną a narodem. Złe ukrywana przeto radość niemiecka z powodu zmiany tronu w Anglii jest przedczesna”.

NA ZJEZDZIE DZIENNIKARZY.

Na zjeździe literatów i dziennikarzy w Petersburgu doszło do skandalu, gdy b. poseł „trudowik”, Łokot, profesor z Kijowa, odczytał referat w duchu nacjonalistycznym. Przeciwno temu referatowi wystąpiło 6-ciu mówców, a gdy prof. Łokot replikował, wówczas wszyscy obecni opuścili salę i wskutek tego zebranie zostało zamknięte.

Łokot dowodził na podstawie cyfr, iż Polacy i Żydzi stanowią przewagę procentową we wszystkich zawodach specjalnych a wobec niższej kultury Wielkorusjan i Malorosjan, stanowią także przewagę kulturalną. System ograniczeń jest dlatego niezbędny.

Proces Tarnowskiej.

— ! —

Drugi obrońca Pryłukowa, dr. Florian, zakończył swoje plaidoyer wezwaniem do przysięgłych, by wydali wyrok uwalniający ryłukowa. Przewodniczący udzielił następnie głosu adwokatowi Tarnowskiej, d-rowsi Diena.

Na wstępie stwierdza obrońca, że w całej Wenecji, od warstw najwyższych do najniższych, przez cały przeciąg rozprawy panowała usposobienie wrogie dla Tarnowskiej. Wytworzyło się wskutek tego, że dookoła jej osoby powstały legendy malujące ją w czarnych barwach, po większej części niezasadnione i niezgodne z prawdą. Dr. Diena kreśli następnie pozycję domowe Tarnowskiej z mężem, kładąc szczególny nacisk na demoralizujący wpływ, jaki na Tarnowską wywarł małż., oraz to, że był jej niewiernym. Nadto zaś i w tej sali—dodaje obrońca—starano się ciężar całej winy zaliczyć na Tarnowską, nie uwzględniając tego, że głównym o-skarżonym są przeciw Pryłukowi i Naumow.

Gdy podczas swego przemówienia

wspomniał dr. Diena o chorobie Tarnowskiej w Genui i samobójstwie jej szwagra, Tarnowska zasłoniła twarz chustką i wybuchnęła płaczem. Następnie odczytał dr. Diena kilka listów Stahla, aby wykazać, że chodziło tu o człowieka egzaltowanego, którego śmierć spowodowała własna zona, nie zaś Tarnowska. Omawiając stosunek Tarnowskiej do Pryłukowa, dr. Diena polemizuje w ostrym tonie z obrońcami Pryłukowa i stwierdza, że Tarnowska kilkakrotnie usiłowała zerwać stosunki z Pryłukowem, a on właśnie do tego nie dopuszczał. Po klótni z Pryłukowem Tarnowska nie uczyniła ze swej strony żadnego kroku do ponownego nawiązania stosunków. Gdyby Pryłukow naprawdę żywił uczucie dla Tarnowskiej, nigdy by nie mógł zgodzić się na to, by Tarnowska z hr. Komarowskiim przebywała na Lido. Obrońca nie wierzy w to, by Tarnowska powiedziała do Pryłukowa, że powinien ją od hr. Komarowskiego uwolnić. Inna wersja utrzymuje, że właśnie Pryłukow wpływiał na Tarnowską w tym kierunku, że on ułożył cały plan zamachu, a postępowanie dowodowe nie wykazało bynajmniej, która z tych wersji jest prawdziwą, która nawet prawdopodobna.

Następnie przechodzi dr. Diena do okoliczności ubocznych, towarzyszących śmierci hr. Komarowskiego. Prawdopodobnym jest, że zgon nastąpił wskutek operacji. Powlując się na prof. Velo, obrońca wskazuje że okoliczność to nader ważna i nie może pozostać bez wpływu na werdykt trybunału. Dr. Diena zwraca jeszcze i na to uwagę, że Pryłukow usiłował całą winę spędzić na Tarnowską. Nie wiadomo zaś wcale, kto na kogo wpływał w kierunku obmyślenia i wykonania zbrodni. Pryłukow i Naumow mówili ciągle o śmierci, samobójstwie, krwi i zamachu. Oni też bezwzględnie skierowali myśl Tarnowskiej na tę drogę i podburzali ją ustawicznie do jej spełnienia.

Przewodniczący odczytał rozprawę do wtorku d. 10 b. m. We wtorek w dalszym ciągu przemawia dr. Diena.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

Odstąpienie pomników Kościuski i Pułaskiego.

Waszyngton 13. Onegdaj przed południem, stosownie do zapowiedzi, odbyło się uroczyste, przy udziale przedstawicieli rządu amerykańskiego, odstąpienie pomników Tadeusza Kościuski i Kazimierza Pułaskiego. Przy odstąpieniu pomnika Pułaskiego przemawiał między innymi prezydent Stanów Zjednoczonych, Taft, przy odstąpieniu pomnika Kościuski sekretarz wojny, Dickinson.

Odstąpienie pomników poprzedziła parada wojskowa armji amerykańskiej oraz gwardji narodowej stanu Kolumbja. Poświęcenia pomników dokonał biskup waszyngtoński. Nadesłano mnóstwo telegramów ze wszystkich kątów świata. Na ręce polskiego związku narodowego, który swoim kosztem wznosił pomnik dla Kościuski i ofiarował go rządowi amerykańskiemu, nadeszedł serdeczny telegram od bawiącego w Berlinie eksprezydenta Roosevelta, z zyczeniami dla amerykańskich rodaków Pułaskiego i Kościuski, których imiona zapisane zostały na zawsze na honorowych kartach dziejów amerykańskich”.

Po odstąpieniu pomnika nastąpiło otwarcie pierwszego narodowego kongresu polskiego, na który przybyło tysiąc delegatów.

Powstanie w Albanji

Saloniki 13. Przesmyk Czernolewski jest juz zupełnie wolny. Wznowiono komunikację z Przryzrem. Wczoraj przybyła juz bez przeszkody poczta turecka. Oddziały albańskie ustąpiły w górę. Ogniem działowym zburzono wsie: Budakowo, Czernolewo i Stimba. W Budakowie wykryto skład amunicji albańskiej. We wsi Dzenica zebrano się kilka tysięcy albańczyków.

Saloniki 13. Z 8 batalionów załogi Przryzrefskiej, 6 batalionów wyruszyło do Czernolewa zając punkty strategiczne i przeczekał drogę albańczykom.

Saloniki 13. Albańczyk Ramadan-zik z 300 ludźmi zajął wieś Monastyrce i zamknął drogę wojskom, idącym przez Tetowo.

Saloniki 13. Szeik Mufto Uzmida telefonicznie zwrócił się do miast albań-

skich z prośbą o przerwanie rozlewu krwi.

Saloniki 13. Djakowo ciągle jeszcze izolowane. Telegraf i poczta nieczynne. Albańczycy są panami położenia.

Saloniki 13. Do Ferizowicz odszedł pociąg sanitarny.

O prawa językowej.

Wiedeń 13. Czescy agrarjusze zgłosili wniosek dotyczący rozwiązania jednej z największych bolączek Austrii—sprawy językowej. Ten projekt językowy dotyczy wszystkich krajów austriackich.

Fabryka bomb.

Grenoble 13. W mieszkaniu robotnika, który podziurzył właścicielowi domu bombę, znaleziono dużą fabrykę bomb. Dokonano aresztowań.

Katastrofa w kopalni.

Nowy-Jork 13. W kopalni węgla w Waytheren nastąpił wybuch. W szynie znajdowało się naocznasz 136 robotników. Wydobyto 5 trupów. Istnieje przypuszczenie, że i reszta zginęła.

Znaczne oszustwo.

Moskwa, 13. Wkryto, że w kasy gubernijnej ktoś podjął rb. 142,000 w papierach procentowych za fałszywą asygnacją.

Echa katastrofy balonowej.

Berlin 13. Katastrofa z balonem „Zeppelin II” wywołała w prasie ostre wycieczki przeciw hrabiemu Zeppelinowi, który znowu ze swej strony rozpoczął walkę z zarządem wojskowym. Walka ta toczy się w parlamencie, gdzie większość stoi po stronie Zeppelina.

Zeppelin dowodzi, że jedyną przyczyną katastrofy z balonem było niedoświadczenie dowódcy wojskowego. Gdyby dowódca ten usłuchał rad obsługi technicznej, katastrofy nie byłoby.

Oświadczenie to dało prasie wojskowej do ostrej krytyki zarządu wojskowego.

ś. † p. Otylja z Szmalzów HORA

Opierzona św. Sakramentami, po długich cierpieniach, przynosiła się do wieczności d. 12 Maja z. przżywszy lat 64.
Pogrzeb w smutku ma i znowu, za-
praszaż krewnych i znajomych na me-
szę w dniu dzisiejszym o g. 8 rano do
kościółka św. Zygmunta a następnie na
pogrzeb na cmentarz miejscowy.

Kwas węglany

sprzedaje pierwsza w
Częstochowie fabryka
napoi gazowych

J. LERNERA
ul. Dojazd II.

Do wynajęcia zaraz na Krakow-
ską 15 vis-a-vis nowobudują-
cego się kościółka. 4 sklepy z mie-
szkaniem podług zadania zdane
na restaurację sklep spożywczy,
maszynarnię i reżyżerję. Różne
szopy i sklepy. Na ulicy Dojazd
81 suterny sklepione widne i
eucze na warsztat lub fabryczkę.
Wiadomość kantor M. Herz Do-
jazd 81, telefon 288 919

Sprzedam sklep spożywczy Fabryczna 89

Sklep spożywczy kolonijny sprzedam z powodu wyjazdu wraz z urządzeniem i mieszkaniam. III Aleja 71

Piwiarnia dobrze prosperująca, do sprzedania lub wydzierżawienia. III Aleja 71 Bielski 922

Sprzedam budkę przy samym klasztorze na własność za 220 rb III Al. 71 Bielski 923

Nowość „Rektrografia”. Zakład fotograficzny B. Wolberga II-ga Aleja 40. 924

Pracownia jubilerska Juras i piśtyni wszelkie roboty jubilerskie oraz i reperacje 7-ga aleja 33 Front 1-sze piętro. 918

Rower do sprzedania osza przystat opna Ogrodowa 26 Kurmato waki. 925

Zgubiono paszport i pułjasek wydany przez magistrat m. Częstochowy na imię Lewok Rosentajm. 926

Dum z ogrodem do sprzedania sa fałzyk „Warja” za przystępnym warunkach. A. Kaczmarski. 926

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lange w Warszawie.**

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyruby ogniowate
Fabryki: w Opocznie i Stawiańsku.

Zamówienia przyjmuje
Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

Fabryka wód mineralnych **„ZDRÓJ”** aptekarza St. Wągrowskiego
w Częstochowie III aleja № 62, tel. 31 „ZDRÓJ” Nagrodzona medalami

Picie wód mineralnych ogrzewanych i zimnych na szklanki oraz kefiru w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Akc. Tow. „Zawiercie”.
Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzane na wodzie dystylowanej i kwasie węglanym płynnym Wyłączna reprezentacja na Częstochowę i Zagłębie
napoju orzeźwiającego „Sinalco”. „Sinalco” sprzedają altany należące do fabryki „Zdrój” jedna w parku i w alejach. Żądać „Sinalco” w restauracjach, cukier-
niach, bufetach kolejowych, składach aptecznych i sklepach kolonialnych. Abonament na Kefir po 15 kop. przyjmują apteki: Niemierko i Bielobradka
oraz składy apteczne: Orła i Popławskiego.

Dostawa wód, lemoniad i sinalco na zabawy i przyjęcia.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na w: ruskich
najprzebiewniejsz. b. 448-180-2

25% ekonomii! Otrzyma ten, kto używa do parzenia kawy patentowaną maszynkę **Matyjewicza**, działającą za pomocą zgęszczonego powietrza. **50000** takich [maszynek] jest w użyciu.
Otrzymać je można tylko we **WŁASNYCH** sklepach firmy **Wiktor Matyjewicz (Molinari kawa)**

Działanie maszyny bardzo interesujące, proszę obejrzeć i kazać zdemontować.
Dla ułatwienia nabycia tych maszynek dodajemy do kawy w cenie wyżej 70 kop. kupon, w stosunku **10% ZAKUPU** posiadacze których otrzymują **GRATIS** taką maszynkę wielkości odpowiedniej do przedstawionych kuponów. Kto taką maszynkę już posiada, otrzymuje serwis do kawy, puszkę do kawy lub inny wartościowy przedmiot.
Adresy własnych sklepów: Warszawa: Senatorska 22, Marszałkowska 129 i 88, Nowy Świat 53, Krakowskie Przedmieście 23 róg Trębackiej. Praga: Targowa 30. Łódź, Piotrkowska 13, **Częstochowa, Aleja II № 29.**

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 823.
Ukuciecznia szybko i dokładnie przeprowadzi misieka, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolej. Kantor otwarty od 9 rano do 4 wieczór.

ZNAKOMITE PAPIEROSY
JAWA BRAWO
POLECA PAPIEROSY Two S. GABAJ W MOSKWIE

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie
Podaje niniejszem do wiadomości, że na mocy przysługującego jej prawa przyłączyć będzie do sieci miejskiej instalacje elektryczne wykonane i przerabiane tylko przez jedną z następujących firm:
Centralna Stacja, oddział instalacyjny Dawidowicz F. inż. dypl.
Ginsberg St., biuro techniczne Rydzewski i S-ka, biuro techniczne Skalmierski J. biuro techniczne „Union” Towarzystwo biuro techniczne

BORXYL
PŁYN KREM
ochronny do twarzy przeciw przysuszon. wrogom i wszelkim zakażeniom cery.
dla cery chropowatej przeciw świądowi, owizblin. i weseł. zacczerwienieniom.
Odswieża, wybiela i udelikatnia. Nader ważne dla Panów i dla Pań. Gł. skład apteka Zamechofa, Warszawa.

American Cycle Company
Najlepsze Maszyny do zycia
Najlepsze Rowery części Maszyny

„ARYSTOKRATYNA”
Arom i proszek.
Odnaczony na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu — staje się pięć lśniąco biała i nabiera miodocianej świeżości i wzdzięku.
Piegi, znarszczeni, węgry, złote plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkuzastawieniu.
ŻĄDAĆ W SKŁADACH APTECZNYCH I APTEKACH.
Główny skład na Król. i Cesarstwo w składzie aptecznym **WACŁAWA ORZEK w Częstochowie, III Aleja Nr. 48.**

Precz ze złotymi zegarkami! Prawie darmo
Gdyż zegarek męzki z prawdziw. amerykańskiego złota płaški pięknie grawerowany „AMERYKA” nie odróżnia nawet specjalista od złotego 66 pr. Oprócz piękności zegarek „AMERYKA” jest najlepszej genewskiej konstrukcji znanej fabry. „LANGEN WATCH”, nakręcany raz na 40 godzin bez kluczyka „Remontowa” wyregulowany do mi-
nuty z poręczeniem piśmiennem na 3 lat. Cena zamiast **rb. 13 tyłu Rb. 2 kop. 95**, 2 zegarki **Rb. 5 kop. 5**. Dla rozpowszechnienia naszego przedstawicielstwa dołączamy do każdego zegarka jako premjum **zupelnie darmo** 1) Dewizkę wspaniałą z tego samego materiału, 2) Brelok nowość Automatem kinematograf z interesującymi widokami, 3) Munschuk, aparat D-ra Kocha dla nieszkodliwego palenia papierosów i cygar i woreczek zamyszowy do zegarka.
Obstalniki wysyłamy pocztą za zaliczeniem nawet bez zadatku
Adresów: Przedstawicielstwo Amerykańskich Zegarków, Sz. Szmulewicz Warszawa Sosnowa 14-23.
Za przesyłkę do 1-go lub też do 3-ech zegarków dolicza się 40 kop. Kto tylko zobaczy ten zegarek, ten uwieryzy że to złoty.
Za dobroć ich firma posiada mnóstwo dziękczynnych listów.
UWAGA: Damski zegarek z tego materiału z damskim kompletem **rb 3 kop. 90.**

Mydłem nafcianem z „Latarnią morską” WYROBU SYSTEMU ANGIELSKIEGO **Hordliczki i Stamirowskiego w Łodzi**
znakomicie pierze się: bieleńca lmaną, bawełnianą, półwełnianą, jedwabie, koronki, franki, korthy, meble, dywany etc.
Po sposob użycia zwracać się do reprezentantów:
Pawel Haida, Warszawa, ul. Wronia Nr. 51, telefon Nr. 169-54
Edmund Bogdanek, Łódź, ul. Dziewina Nr. 30, tel. Nr. 11-28
L. Senior i D. Bochenek, Częstochowa
M. Zukier, Kalisz, ul. Wrocławska Nr. 42
M. Zylber, Białystok
K. Sz. Melchior, Radom lub wprost do fabryki
Mydło nabywać można we wszystkich sklepach mydlarskich, kolonialnych i sklepach aptecznych. 700

PIERWSZORZĘDNE Biuro Nauczycielskie Z. Jaszińskiej
NA LATO poleca fraucunki, angielski, niemiecki, naucoyielki, korepetytorów, guwernerów. Sprawdza fraucunki z własnego biura w Paryżu, angielski z Londynu. Warszawa ul. Włodzimierska 19.

Fabryka od 1 Lipca r. b. 4 pokoje przedpokój, pasarszem, kuchnią z dwoma wejściami i wszelkie wygody ul. Zelazna № 11 wiadomość u stróża 856

Do wynajęcia W lokalu „Lutni” bufet otwarty codziennie od 9-ej rano, wydaje codziennie obiady gospodarcze, Szkolna 10. Kucharz rutynowany przyjmuje obstalniki na wesela. 909 Karol Luc, Szkolna 10.

OKULISTA Dr. med. ST. MARKOWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 13 w domu p. Konowej Przyjmuje obcych na oczy od 10-12 rano i od 6-6 po południu.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMĄ. Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43 — w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.